

2076. Die de snaar te sterk aantrekt breekt haar.
Wie te veel ineens wil hebben, lijdt meestal schade.
In dezelfde betekenis zegt men ook :
1. Die 't al begeert, krijgt hoofd noch steert.
En :
98. Wie het onderste uit de kan wil hebben, die valt het lid (het deksel) op de neus.
2077. Als de gierigaard vrolijk is, danst de kemel.
Een gierigaard kan nooit vrolijk zijn, daar hij steeds in angst leeft om zijn schatten te verliezen en hij deze steeds wil vermeerderen.
2078. De gierigaard is doof aan de kant waar de beurs hangt.
Vraag een gierigaard niet om onderstand of ondersteuning, daar is hij niet van thuis.
444. De gierigaard zou een ei scheren.
Een gierigaard zou zelfs het onmogelijke willen doen om zich te bevoordelen.
2079. De gierigheid bedriegt de wijsheid.
Overdreven spaarzaamheid is onverstandig en noodzaakt in 't vervolg tot grote uitgaven.
2080. Een gierig mens heeft nooit zijn wens.
De gierigaard wil steeds meer hebben.
2081. Hoe rijker, hoe gieriger.
Hoe meer geld men heeft, hoe gieriger men wordt, daar men steeds meer verlangt.
2082. Duivels zak is nooit vol.
De gierigaard heeft nooit genoeg.
2083. Is geven een eer, houden is profijt.
Zegt een gierig mens, die niet gaarne geeft.
2084. Menig heeft teveel, niemand heeft genoeg.
Hoe meer men heeft, hoe meer men hebben wil.
2085. Wat men spaart uit de mond, krijgt dikwijls kat of hond.
Wat men uit louter gierigheid spaart, wordt dikwijls later door anderen verkwest.
2086. Bij schraalhans is magerman kok.
Bij de gierigaard valt niet veel te eten.

MEN MOET DE TERING NAAR DE NERING ZETTEN :

59. De beet moet naar de mond wezen.
21. Zo het hoofd, zo de hoed.
1098. Wil naar uw laken uw kleren maken.
2087. Ieder moet weten hoe zijn moor ruist : koffie of suikerij.
Men moet de tering naar de nering zetten.
938. Men moet maken, dat het schuurtje bij het huisje blijft.
2088. Men moet teren dat het morgen niet kan deren.
2089. Stel uw tering naar uw nering (of uw nering krijgt de tering).
2090. Verteert vandaag niet wat u morgen kan ontbreken.
180. Steek uw voet niet verder dan uw bed lang is.
2091. Men moet zaaien naar de zak.

VERSMADT HET KLEINE NIET : VEEL KLEINTJES MAKEN EEN GROOT :

2092. Alle baten helpen.

2093. Veel beekskens maken een groot water.
420. Een broodje daags gespaard, maakt een goede zak tarwe 's jaars.
2094. Alle dagen een draadje is een hemdsmouw in een jaar.
2095. Veel druppelkens maken een plas.
2096. Klein gewin brengt rijkdom in.
1977. Licht gewin maakt zware beurzen.
2097. Met graantje bij graantje krijgt de hen de krop vol.
2098. Veel graantjes maken een brood (of : een hoop).
2099. Greintje bij greintje maakt allengs een grote hoop.
2100. Veel haarkens maken een borstel.
2101. Die op 't kleine niet wil passen, zal ook welhaast het groot verbrassen.
2102. Veel kleintjes maken een groot.
421. Kruimeltjes is ook brood.
2103. Veel maliën maken een pantser.
1070. Veel pluimpjes maken een bed.
2104. Kleine regen dringt door, en maakt grote plassen.
1037. Veel rijsjes maken een bezem.
2105. Kleine rivieren maken een grote stroom.
2106. Stroken voor stroken maakt de vogel zijn nest.
1070. Veel veertjes (of : pluimpjes) maken een bed.
2107. Alle vrachtes helpen.

WIE NIETS HEEFT, KAN NIETS BETALEN.

226. 't Is kwaad kammen waar geen haar is.
227. Men kan geen kaalkop bij het haar vatten.
2108. Men kan geen kei het vel afdoen (of : afstropen).
2109. Waar niets is, verliest de keizer (of : de koning) zijn recht.
2110. De naakte is kwaad te beroven.
1016. Als de pot ledig is, valt er niet te schrapen.
2111. Men plukt geen veren van een kikkvors.

BORGEN.

- 2111a. Die borg blijft, geeft de sleutel van zijn geldkas.
Die licht borg wordt, zal vaak noodzaakt worden om voor anderen te betalen.
In dezelfde betekenis zegt men :
2112. Die licht borg wordt, moet voor Vianen zorgen.
Vianen en Kuilenburg waren vroeger vrijsteden, waar men de bankroetiers, die er een schuilplaats zochten, niet mocht vervolgen.
2113. Die borge blijft, in de zorg blijft.
2114. Borgen is geen kwijtschelden.
Uitgesteld is niet verloren.
2115. Borgen baart zorgen.
Door te kopen zonder dadelijk te betalen, komt men in de schuld.
2116. Die niet kan borgen, kan niet rijk worden.
(borgen, hier : verkopen op krediet).
Door te verkopen op krediet, kan men zijn omzetcijfer gewoonlijk veel verhogen en aldus ook meer verdienen.

Spreekwoorden

GELD EN GOED

J. CAUBERGHE

J. CAUBERGHE

nederlandse taalschat

NEDERLANDSE TAALSCHAT

SPREEKWOORDEN
SPREEKWIJZEN
SYNONIEMEN
CITATEN

BREPOLS

BREPOLS

